

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Županijski sud u Zagrebu, u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda dr.sc. Olivera Mittermayera, kao predsjednika vijeća, te Rajke Tomerlin-Almer i Marijana Garca, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Kristine Šušilović, kao zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv optuženika V. Š., zbog kaznenog djela iz članka 120. stavak 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske (NN 31/93, 35/93, 108/95, 16/96, 28/96), povodom optužnice Županijskog državnog odvjetništva u Zagrebu, broj K-DO-84/12 od 31. kolovoza 2012.g., s izmjenom od 6. lipnja 2014.g., nakon održane javne rasprave, u nazočnosti zamjenika Županijskog državnog odvjetništva u Zagrebu, Jurice Ilića, optuženika V. Š. osobno uz branitelja S. P., odvjetnika iz G., dana 25. svibnja 2015. godine,

p r e s u d i o j e

Optuženik V. Š., ...

k r i v j e

što je

u rujnu 1993. godine tokom vojne akcije „Džep 93“, na području Ličkog Čitluka, za vrijeme trajanja oružanog sukoba Hrvatske vojske i srpskih paravojskih formacija na području Republike Hrvatske, kao pripadnik 9. Gardijske brigade Hrvatske vojske, protivno članku 32. i članku 147. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. godine i članku 75. stavak 2. točka a) alineja (I) Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba od 8. lipnja 1977. godine, nakon što je iz podruma kuće na navedenom području izvedena NN ženska osoba starije životne dobi, potom u istu zajedno s pripadnikom 9. Gardijske brigade Hrvatske vojske J. M., pucao iz svog osobnog naoružanja i na taj način usmrtili navedenu NN žensku osobu,

d a k l e, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba ubijao civilno stanovništvo,

čime je počinio kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava – ratnim zločinom protiv civilnog stanovništva – opisano i kažnjivo po članku 120. stavak 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske (NN 31/93, 35/93, 108/95, 16/96, 28/96 – u daljnjem tekstu OKZ RH)

te se

optuženik V. Š. na osnovu članka 120 .stavak 1. OKZ RH

o s u đ u j e

NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 5 (PET) GODINA

Prema članku 45. stavak 1. i 3. OKZ RH optuženiku V. Š. u kaznu zatvora uračunava se vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 1. ožujka 2012.g. do 31. kolovoza 2012.g.

Na temelju članka 148. stavak 1. u vezi članka 145. stavak 2. točka 1. i 6. Zakona o kaznenom postupku (NN 152/08, 76/09, 80/11, 91/11-Odluka Ustavnog suda i 143/12, 152/14 u daljnjem tekstu ZKP/08) optuženik V. Š. dužan je naknaditi troškove kaznenog postupka u iznosu od 13.132,00 kuna, te paušalnu svotu u iznosu od 5.000,00 kuna.

Obrazloženje

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu podnijelo je ovome sudu optužnicu broj K-DO-84/12 od 31. kolovoza 2012. godine protiv I optuženika J. K. i II optuženika V. Š. zbog kaznenih djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava – ratnim zločinom protiv ratnih zarobljenika - opisano i kažnjivo po članku 122. OKZ RH i ratnim zločinom protiv civilnog stanovništva – opisano i kažnjivo po članku 120. stavku 1. OKZ RH.

Na sjednici optužnog vijeća održanoj dana 10. listopada 2012. godine razdvojen je postupak protiv I optuženika J. K. od kaznenog postupka protiv II optuženika V. Š. te je potvrđena optužnica protiv optuženika V. Š. zbog kaznenog djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava – ratnog zločina protiv civilnog stanovništva – opisano i kažnjivo po članku 120. stavak 1. OKZ RH.

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu svojim podneskom od 6. lipnja 2014. godine izmijenilo je činjenični opis kaznenog djela, dok su zakonski opis i pravna kvalifikacija ostali neizmijenjeni.

Pozvan da se očituje o tome kakav stav zauzima prema optužbi optuženik V. Š. je iskazao da se ne smatra krivim, te je na kraju dokaznog postupka u svojoj obrani (list 947) naveo da se kritične zgrade nalazio iza borbenog oklopnog vozila, da je ispred te kuće već bila grupa vojnika, te kada se približio vidio je staricu kako mrtva leži, ali nije vidio tko ju je ubio. Pištolj Luger parabelum je našao dva ili tri dana nakon događaja, u kući pokojnog V. K.. Optuženik je odbio odgovarati na pitanja.

U tijeku dokaznog postupka ispitani su u svojstvu svjedoka S. K. (listovi 920, 921 spisa), D. R. (list 921) – za navedena dva svjedoka provedeno je suočenje (list 921), G. V. (listovi 913, 914 spisa), I. S. (list 921, 922), N. B. (list 926, 927), LJ. K. (list 927), M. S. (list 946), uz suglasnost stranaka na osnovu članka 431. stavak 1. točka 3. ZKP/08 pročitane iskaz svjedoka J. M. sa zapisnika od 6. svibnja 2014.g. (list 875), s prijepisa zapisnika o

rekonstrukciji od 24. travnja 2014.g. (list 865), sa zapisnika od 2. listopada 2013.g. (list 827) i sa zapisnika od 12. lipnja 2012.g. (list 656), budući da isti nije želio svjedočiti. Obrana optuženika prigovorila je pročitanim iskazima svjedoka sa zapisnika od 6. svibnja 2014.g. i s prijepisa zapisnika o rekonstrukciji od 24. travnja 2014.g. budući da su ti iskazi pročitani samo parcijalno i samim time obrana nema uvida ni u cjeloviti iskaz i ne može u vezi njegovog cjelovitog iskaza postavljati pitanja, čime su narušena temeljna prava obrane.

Pročitana je slijedeća dokumentacija:

1. zapovijed za napad RH, Ministarstvo obrane, Glavni stožer HV, ZP Gospić, Zapovjedništvo 9. GMTBR, Klasa: 8/93-01/01, Ur.broj: 3178-03-93-218-1 od 07.09.1993. (list 47-56),
2. popis pripadnika 9. gardijske brigade OS RH tijekom vojne akcije „Medački džep“ RH, Ministarstvo obrane, Služba vojne policije, Odjel kriminalističke vojne policije, Klasa: 215-02/02-01/29, Ur.broj: 512-M5-0303/03-02-18 od 14.10.2002. (list 57-95),
3. zapisnik Županijskog suda u Zagrebu sa obavljene rekonstrukcije i očevida broj: Kir-rz-40/11 od 27.10.2011. (preslika list 189-190), list 17 i 18 spisa Kir-rz-40/11,
4. zahtjev okr. V. Š. za registraciju-legalizaciju pištolja ”Luger” PU Ličko-senjskoj, Odjelu za zajedničke i upravne poslove, od 20. 1. 1996. (list 230-231),
5. rješenje PU Ličko-senjske, Odjela za zajedničke i upravne poslove o oduzimanju pištolja ”Luger” okr. V. Š. od 7. 8. 2001. (list 238-239),
6. izvod iz kaznene evidencije za optuženog V. Š. (list 945). Na pročitanoj dokumentaciji nije bilo primjedbi.

Na osnovu članka 421. stavak 1. točka 2. ZKP/08 odbijen je kao nevažan prijedlog obrane za saslušanje svjedoka N. F., P. B., A. V., I. R., K. C., I. P., Z. A., S. D., D. R., J. K., N. I. i Ž. B., jer K. C., I. P., Z. A., S. D., D. R., J. K., N. I. i Ž. B. nisu neposredni očevidci događaja, kao niti N. F., P. B., A. V. i I. R., a također je nevažno što su posljednja četiri svjedoka bili upoznati da je optuženik V. Š. zajedno sa F. N. dovezao jednu drugu staricu u Gospić. Također je na osnovu članka 421. stavak 1. točka 2. ZKP/08 odbijen kao nevažan prijedlog obrane za provođenje rekonstrukcije na licu mjesta, jer je vijeće smatralo da na temelju provedenih dokaza, a posebice iskaza svjedoka nije neophodno provesti rekonstrukciju događaja na licu mjesta.

Nakon provedenog dokaznog postupka nije bilo sporno da je tijekom vojne akcije „Džep 93“, na području Ličkog Čitluka za vrijeme trajanja oružanog sukoba Hrvatske vojske i srpskih paravojnih formacija na području Republike Hrvatske, usmrćena NN ženska osoba starije dobi. To, osim optuženika V. Š., potvrđuju svi svjedoci, pa tako svjedok G. V., pričuvni vojnik protuzračnog voda 9. Gardijske brigade HV-a navodi da je sa 200 metara daljine vidio obris žene u crnini, da je pored nje bila grupica vojnika i da je vidio da poslije leži, no nije znao tko je pucao. Čuo je poslije, kada je razgovarao s vojnicima, da je starica rekla da ima sina ili drugu rodbinu u Zagrebu, a nakon što je pucano u nju da je neko vrijeme ostala stajati na nogama, a onda se srušila na tlo. Zatim svjedok I. S. također pričuvni vojnik protuzračnog voda 9. Gardijske brigade HV-a navodi da je sa udaljenosti od 100 metara čuo pucanj i neko komešanje i pronio se glas da je osoba po izgledu „Crni“ pucala u staricu, a leš je vidio kasnije oko 14 sati kada su se vraćali. U blizini starice vidio je V. Š., D. R. i S. K., a osoba po izgledu i nadimku „C.“ bio je zapovjednik pješadije i oklopnog vozila, a na rekonstrukciji se ispostavilo da se radi o J. M.. Sjetio se da je čuo da je starica pitana za sinove i da je odgovorila da su preko i kako vi njima, tako oni vama, te da je tu noć stigla iz Zagreba i da je zakasnila da obavijesti o akciji i da bi njima bilo puno gore da je stigla na

vrijeme. Zatim svjedok D. R., profesionalni vojnik protuzračnog voda 9. Gardijske brigade HV-a, je naveo da je u jednom trenutku primijetio kako je J. M. pucao u staricu i da je odmah pala na tlo. Bio je iza borbenog vozila, te je vidio staricu da stoji, hitac ju je pogodio u lijevu stranu, a V. Š. je bio udaljen oko 2 metra od starice i J. M.. V. Š. je imao automatsku pušku i to Crvena zastava. Sjeća se da su na cesti ostali G. V. i I. S., dok S. K. nije vidio. Prethodno je vidio da je J. M. izveo tu staricu iz podruma.

Samim time neposrednim opažanjem svjedoka D. R., te kasnijim saznanjem I. S. i G. V., utvrđeno je da je na NN žensku osobu – staricu u crnini pucao J. M., zapovjednik pješadije i borbenog oklopnog vozila, nakon što je istu izveo iz podruma jedne kuće. Na iskaze navedenih svjedoka nije bilo primjedbi, pa ih je sud prihvatio kao vjerodostojne i istinite. Ostalo je sporno da li je osim J. M. u staricu skoro istovremeno pucao i optuženik V. Š., kako je to navedeno u optužnici.

Svjedok S. K., profesionalni vojnik protuzračnog voda 9. Gardijske brigade HV-a je tvrdio da je osim J. M. u staricu pucao i optuženik V. Š.. Prethodno je naveo da su se u podrumu jedne kuće skrivale dvije starice, na poziv nisu izlazile, pa je bačena bomba. U podrum su ušli vojnici i jedna starica je bila mrtva, a druga je izvedena van, stavljena pred drveni plot, te ispitivana gdje su joj sinovi. Ništa nije odgovorila, nasmiješila se i u tom trenutku vidio je kako je V. Š. u nju ispalio hitac iz pištolja marke Luger. Kada je ispaljen prvi hitac, drugi hitac je ispaljen po J. M. koji je također stajao pred staricom i imao uperen pištolj marke Makarov. Precizirao je da je samo čuo drugi hitac jer se okrenuo nakon prvog hica, budući mu je bilo mučno. Starica je ležala na tlu. S njim je pod jednim drvetom stajao G. V., te su bili udaljeni od starice oko 10 metara. U blizini su još bili I. S. i D. R.. Obrana je prigovorila iskazu svjedoka S. K. u pogledu da bi optuženik V. Š. pucao iz pištolja marke Luger, odnosno da svjedok iskazuje da je prvo pucao optuženik V. Š., a onda svjedok J. M..

Obzirom da je D. R. naveo da je V. Š. kod sebe imao automatsku pušku marke Crvena zastava, a S. K. je naveo da je V. Š. kod sebe imao pištolj marke Luger, provedeno je suočenje između navedenih svjedoka, te je S. K. ostao kod svoje tvrdnje da je V. Š. pucao u staricu iz pištolja Luger, dok je D. R. naveo da je pištolj Luger pronađen slijedeći dan i da V. Š. nije mogao pucati iz pištolja Luger i da uopće nije pucao u staricu. Nakon toga je S. K. predložio provođenje poligrafskog ispitivanja njih dvojice, vjerojatno u svrhu istinitosti svog iskaza. Vijeće je povjerovalo iskazu svjedoka S. K. da je osim J. M. i optuženik V. Š. pucao u staricu, ali da je vjerojatno zbog proteka vremena od 20-ak godina svjedok pogrešno procijenio da je pucano iz pištolja marke Luger, odnosno tko je prvi pucao, već je zapravo V. Š. pucao iz automatske puške marke Crvena zastava i to poslije svjedoka J. M.. Naime, osim svjedoka D. R. i svjedoci I. S. i M. S. navode da je tek drugi dan optuženik V. Š. pronašao pištolj marke Luger, a što u svojoj obrani navodi i V. Š..

Nastavno, svjedok N. B. navodi da je osim J. M. koji je pucao iz pištolja, drugi vojnik koji je stajao kraj M., a ispred starice ispalio rafal iz automatske puške. Imenovani je naveo da je bio pričuvni vojnik 9. Gardijske brigade i da je bio vozač borbeno oklopnog vozila kojem je zapovjednik bio J. M.. Približio se jednoj kući gdje je već bila Hrvatska vojska, a u nekim dijelovima je kuća gorila, te su u borbeno oklopnom vozilu ostali samo zapovjednik J. M. i još jedan operater u kupoli, za kojeg ne zna identitet, budući su prethodno iskrcali ostale vojnike iz borbeno oklopnog vozila, jer su vraćali jednog vojnika iz pješadije koji je bio ranjen. Zapovjednik J. M. je izašao van, a N. B. je malo odmakao vozilo kako bi imao pregled. J. M. je sa još nekim vojnicima izveo neku stariju ženu iz podruma i ona je ostala stajati. U jednom trenutku ta je žena krenula ukoso i onda se okrenula prema J. M. koji je stajao ispred vozila i

on je u nju opalio jedan metak iz pištolja. Nakon toga je jedan vojnik koji je stajao lijevo od M. također ispalio rafal u tu ženu i ona je pala na tlo. Događaj je gledao iz vozila i nakon nekoliko minuta kada se sva vojska skupila, krenuli su dalje. Precizirao je da je žena bila obučena u neku tamniju haljinu s maramom na glavi, da je M. bio licem udaljen od te žene 2 do 3 metra kada je pucao, da nakon njegovog pucanja žena nije odmah pala na tlo, već je pala na tlo kada je drugi vojnik koji je lijevo stajao od M. pucao iz automatske puške. Taj vojnik je također bio udaljen 3 do 4 metra od žene i bio je u maskirnoj uniformi, ali ne zna što je bio točno po činu i da ga ne može prepoznati. Nije primijetio da bi ta starija žena imala nagle pokrete, osim što se odjednom okrenula prema M., a inače je imala ruke uz tijelo. Potvrdio je da je taj drugi vojnik imao automatsku pušku pod nadimkom „kragujevka“, tj. marka je bila Crvena zastava. Nije bilo primjedbi na iskaz ovog svjedoka, pa ga je vijeće prihvatilo u cijelosti kao vjerodostojan i istinit.

Iako svjedok N. B. nije mogao identificirati tog drugog vojnika koji je imao automatsku pušku, vijeće je zaključilo da se radilo o V. Š. obzirom da je svjedok S. K. iskazao da je osim J. M. pred staricom stajao i V. Š., a i svjedok D. R. je precizirao da je J. M. stajao lijevo od starice, a V. Š. ispred starice. To potvrđuje i svjedok I. S., jer je naveo da je u blizini starice vidio optuženika V. Š., te svjedoke D. R. i S. K., kao i osobu po izgledu „C.“, za koju se poslije ispostavilo da se radi o svjedoku J. M.. Na koncu iz pročitano iskaza svjedoka J. M. je razvidno da svjedok J. M. navodi da je od njega V. Š. bio udaljen metar i pol i da je V. Š. ispalio kratki rafal, dva ili tri metka nakon čega je ona pala. Također je potvrdio da je optuženik sa sobom imao automatsku pušku. Na iskaz svjedoka J. M. obrana je imala primjedbi budući nije pročitano cijeli iskaz sa zapisnika od 6. svibnja 2014.g. i sa prijepisa zapisnika o rekonstrukciji od 24. travnja 2014.g., a u pravcu da njegov iskaz nije cjelovit i da ne mogu postavljati pitanja čime su narušena temeljna prava obrane. Vijeće smatra da nisu narušena temeljna prava obrane, jer se nije mogao pročitati onaj dio iskaza u kojem je svjedok J. M. sam sebe teretio. Naime, prema članku 286. stavak 1. ZKP/08 on nije dužan odgovarati na pojedina pitanja ako je vjerojatno da bi time izložio sebe ili svog bliskog srodnika kaznenom progonu, teškoj sramoti ili znatnoj materijalnoj šteti, pa je vijeće to moralo imati u vidu. Doduše, iskaz je pročitano u smislu članka 431. stavak 1. točka 3. ZKP/08 iz razloga što svjedok J. M. bez nekog posebnog zakonskog razloga nije htio iskazivati, a niti odgovarati na postavljena pitanja na javnoj raspravi. Naime, on je kao svjedok bio dužan iskazivati, time da tijekom svog iskaza na pojedino pitanje nije trebao sebe teretiti, ali on je generalno odbio iskazivati i odgovarati na pitanja, pa je na takav način vijeće bilo primorano pročitati njegov iskaz na prijedlog zamjenika ŽDO Zagreb, a u početku je obrana s time bile suglasna. Točno je da ukoliko svjedok ne želi svjedočiti ili odgovarati na postavljena pitanja postoji mehanizam novčanog kažnjavanja, odnosno određivanje istražnog zatvora, ali je vijeće u vezi toga imalo u vidu činjenicu da je protiv svjedoka J. M. također podignuta optužnica, koja još nije potvrđena, pa bi novčanim kažnjavanjem, odnosno određivanjem istražnog zatvora bila povrijeđena prava J. M. u pravcu da on nije dužan odgovarati na pojedina pitanja kako je naprijed navedeno, ali samim time ujedno nisu povrijeđena niti prava obrane na cjelovito ispitivanje svjedoka, jer je obrana tijekom postupka iskoristila svoje konfrontacijsko pravo, budući je mogla ispitati svjedoka J. M. tijekom javne rasprave od 6. svibnja 2014.g., na okolnost njegovog iskaza u kojem je između ostalog naveo: „Metar i pol od mene je bio V. Š. i on je ispalio kratki rafal, dva ili tri metka, nakon čega je ona pala“..., a obrana tada uopće nije imala primjedbi na njegov iskaz, iako je već tada direktno teretio optuženika V. Š.. Samim time, sud je povjerovao pročitanim dijelovima iskaza svjedoka J. M. sa zapisnika od 6. svibnja 2014.g. i sa prijepisa zapisnika o rekonstrukciji od 24. travnja 2014.g., kada se on ničim izazvan odlučio progovoriti kako o svojoj ulozi i radnjama, tako i o ulozi i radnjama optuženika V. Š., a to što prije na zapisnicima od 2. listopada 2013.g. i 12. lipnja 2012.g. nije

teretio optuženika V. Š., sud smatra da ga je tada iz njemu znanih razloga želio zaštititi, a posredno time i sebe.

Pojedina razilaženja u svjedočkim iskazima G. V., I. S. i D. R., tko je točno gdje stajao, na kojoj udaljenosti, odnosno da D. R. nije niti vidio tom prilikom S. K. (I. S. tvrdi da je vidio S. K.) po ocjeni vijeća nisu ključne, obzirom da je od događaja proteklo više od 20 godina, pa samim time nije za očekivati da se svjedoci sa sigurnošću sjećaju tko je gdje točno stajao, odnosno tko je koga vidio. No sigurno je da je D. R. vidio J. M. i V. Š. ispred starice, da je njih dvojicu ispred starice vidio i S. K., kao i svjedok N. B., iako isti nije mogao identificirati V. Š., te da je J. M. naveo da je od njega V. Š. bio udaljen metar i pol i da je ispalio kratki rafal, pa je samim time nedvojbeno utvrđeno da je osim J. M., za kojeg navode svjedoci D. R. i N. B. da je ispalio hitac iz pištolja u staricu, a posredno to potvrđuju i svjedoci G. V. i I. S., te da je onda pucao i V. Š., a kako na koncu iskazuje i svjedok J. M., kao i svjedok S. K., a i svjedok N. B., koji samo nije mogao identificirati optuženika V. Š., ali je vijeće zaključilo kako je naprijed navedeno da je taj drugi vojnik kojeg je N. B. vidio optuženik V. Š.. Samim time, vijeće nije moglo prihvatiti obranu optuženika V. Š. da se on nalazio iza oklopnog borbenog vozila i da nije vidio tko je ubio staricu, budući da svjedoci J. M., S. K., D. R. navode da je V. Š. isto bio ispred starice, pa prema tome ispred oklopnog borbenog vozila, jer je i svjedok N. B. vozač oklopnog borbenog vozila naveo da se događaj odigrao ispred oklopnog borbenog vozila, kojeg je on nešto odmaknuo od kuće. Samim time, određeni animozitet između optuženika V. Š. i svjedoka S. K., kako to apostrofira obrana nije bio odlučujući za vijeće da ne prihvati kao istinit i iskaz svjedoka S. K., osim dijela, kako je to još prije navedeno, koji se odnosi na uporabu pištolja marke Luger i nepreciznosti tko je prvi pucao.

Nakon takvih utvrđenja po vijeću, daljnji prijedlozi obrane odbijeni su kao nevažni, jer je iz stanja spisa proizlazilo da prije saslušani svjedoci K. C., I. P., Z. A., S. D., D. R., J. K., N. I. i Ž. B. nisu neposredni očevici događaja. Također nisu neposredni očevici događaja niti P. B., N. F., A. V. i I. R., te je za ovaj slučaj nevažno po ocjeni vijeća što su zadnja četiri svjedoka bila upoznata sa činjenicom da je optuženik V. Š. zajedno s F. N. dovezao jednu drugu staricu u Gospić. Naime, dovoženje i zbrinjavanje jedne druge starice, koja je prema iskazu svjedoka M. S. bila daljnja rodbina tadašnjeg predsjednika Vlade RH N. V., u Gospić, ne znači da bi radi toga bila odbačena sumnja da prethodno optuženik V. Š. ne bi uopće počinio kazneno djelo protiv civilnog stanovništva, budući je po ovom vijeću nedvojbeno utvrđeno da je i on prethodno pucao na jednu drugu staricu. Također na temelju provedenih dokaza, a posebice iskaza svjedoka kao je naprijed navedeno vijeće nije smatralo neophodnim provesti rekonstrukciju na licu mjesta, pa je odbijen prijedlog obrane kao nevažan za provođenje rekonstrukcije na licu mjesta, jer kako je naprijed navedeno vijeće nije smatralo da je potrebno točno utvrditi gdje je tko stajao i na kojoj udaljenosti, obzirom da je od događaja proteklo više od 20 godina, pa bi i na rekonstrukciji sigurno došlo do pojedinih razilaženja u svjedočkim iskazima G. V., I. S., D. R. i S. K. u tom pogledu. Inače, provođenje rekonstrukcije prema ocjeni vijeća bi bilo otežano obzirom da iz zapisnika sa obavljene rekonstrukcije i očevida po istražnom sucu ovog suda od 27. listopada 2011.g. proizlazi da je svjedok S. K. naznačio da ga samo orah koji se nalazi sjeverno od nove kuće koja je u međuvremenu sagrađena, podsjeća na mjesto događaja, dok svjedok LJ. K. koji ima prebivalište u L. Č. i koji je u jutarnjim satima odmah otišao iz sela kada je počela akcija Medački džep, smatra da je prilikom pokušaja rekonstrukcije, bila pogrešno označena kuća, kuća koja je prva do groblja, a zapravo je trebala biti označena druga kuća koja je poslije bila minirana i obnovljena nadogradnjom, time da je bio ostao samo donji dio – podrum, a u koji

podrum su se po njegovom mišljenju mogle skloniti S. i LJ. K., koje su ostale u selu prilikom akcije Medački džep.

U konkretnom slučaju, a zbog proteka vremena, zbog kojeg može doći do odstupanja u iskazima svjedoka u njihovim iskazima s kim su se tada kretali, kao i tko je prvi i iz čega pucao, vijeće je ipak na koncu zaključilo da je prvo pucao J. M. iz pištolja, a nakon toga V. Š. iz automatske puške, te bez obzira što nakon prvog pucnja po J. M. starica nije odmah pala, već tek nakon dodatnog rafala koji je iz automatske puške ispalio optuženik V. Š., vijeće zaključuje da je i kod optuženika V. Š. postojao umišljaj (direktni) – članak 11. OKZ RH, na počinjenje kaznenog djela koje mu je stavljeno na teret, bez obzira da li je već prvi metak ispaljen iz pištolja bio smrtonosan ili ne za staricu – NN žensku osobu, jer za opstojnost činjeničnog opisa koji je naveden u optužnici nije odlučno tko je od njih dvojice prvi i iz kakvog naoružanja pucao, jer se to niti ne navodi u činjeničnom opisu izmijenjene optužnice.

Materijalnih dokaza nije bilo, jer nije proveden očevid na licu mjesta, te je vjerojatno izvršena samo asanacija terena. Optuženikov napad je bio protupravan (proturjeći pravnom poretku i shvaća ga svaki prosječan čovjek), obzirom da je kod sebe imao opasno sredstvo – automatsku pušku, kojom je rafalnom paljbom pucao u staricu – NN žensku osobu i usmrtio je, znajući da postupa protivno članku 32. i članku 147. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. godine i članku 75. stavak 2. točka a) alineja (I) Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba od 8. lipnja 1977. godine, te je počinio kazneno djelo protiv civilnog stanovništva iz članka 120. stavak 1. OKZ RH. Članak 32. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949.g. između ostaloga zabranjuje ubojstva protiv civilnog stanovništva u sklopu mjera koje uzrokuju istrebljenje i tjelesne patnje, bilo da ih čine civilni službenici ili vojne osobe, a članak 147. iste Konvencije teškom povredom, između ostaloga smatra namjerno (hotimično) ubojstvo. Članak 75. stavak 2. točka a) alineja 1 Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba od 8. lipnja 1977.g. (Dopunski protokol I), između ostalih temeljnih jamstava zabranjuje ubojstvo bilo da ga čine civilni ili vojni službenici. Oružanim sukobom smatra se i vojna akcija „Džep 93“, regularne Hrvatske vojske i neregularnih srpskih paravojnih formacija na području Republike Hrvatske (raspravno vijeće Međunarodnog tribunala za bivšu Jugoslaviju u slučaju Gotovina i dr. zaključilo je da je sukob u Hrvatskoj bio međunarodnog karaktera, jer je tzv. Republika Srpska krajina bila pod općom kontrolom „*overall control*“ Srbije, tj. Savezne Republike Jugoslavije – paragraf 1693, ali time nije priznata državnost tzv. Republike Srpske Krajine, jer je utvrdio da se na teritoriju Hrvatske vodio međunarodni oružani sukob između Hrvatske i Srbije), koja se osnivala na osnovu zapovijedi za napad RH, Ministarstvo obrane, Glavni stožer HV-a, ZP Gospić, Zapovjedništvo 9. GMTBR, Klasa: 8/93-01/01, Ur.broj: 3178-03-93-218-1 od 07.09.1993., koja zapovijed je pročitana u dokaznom postupku, te je samim time optuženik V. Š. kao profesionalni pripadnik Hrvatske vojske što proizlazi iz opisa pripadnika 9. gardijske brigade OS RH tijekom vojne akcije „Medački džep“ RH, Ministarstvo obrane, Služba vojne policije, Odjel kriminalističke vojne policije, Klasa: 215-02/02-01/29, Ur. broj: 512-M5-0303/03-02-18 od 14.10.2002., počinio kazneno djelo koje mu je stavljeno na teret, jer je tijekom vojne akcije počinio ubojstvo starice – NN ženske osobe. Navodi obrane da je suprotna strana izvršila opću mobilizaciju, pa da bi mobilizirala ženske osobe iznad 50 godina nisu ničim dokumentirane, a posebice iz razloga što iz iskaza svih svjedoka proizlazi da NN ženska osoba nije bila uopće naoružana i da je držala ruke uz tijelo. Ukoliko je eventualno prijetila kakva opasnost iz podruma, gdje su se skrivale dvije ženske osobe, ta je opasnost neutralizirana bacanjem bombe u podrum i eksplozijom bombe, nakon čega je jedna ženska

osoba prema iskazu svjedoka J. M. na mjestu bila mrtva, dok je on drugu osobu izveo van. Nije spominjao da bi u podrumu pronašao bilo kakvo vatreno ili hladno oružje, odnosno vojno oruđe, pa se ne može smatrati da bi navedene dvije osobe bile mobilizirane, odnosno da bi pružale vatreni ili bilo koji drugi otpor.

Opisanom radnjom, uzročnim nizom i posljedicom, te protupravnošću približili smo se i subjektivnom odnosu optuženika prema djelu – njegovoj krivičnoj odgovornosti – članak 9. stavak 1. OKZ RH. U spisu nema podataka da bi optuženik V. Š. u inkriminiranom periodu bolovao od bilo kakve trajne ili privremene duševne bolesti, odnosno da bi bio privremeno duševno poremećen, tako da nije bilo otežano njegovo shvaćanje značenja svojeg djela i upravljanja svojim postupcima- članak 10. stavak 1. OKZ RH. Samim time njegov intelekt je bio potpuno očuvan u pogledu shvaćanja obilježja kaznenog djela ubojstva civilne osobe. Optuženik je bio svjestan svojeg djela i htio je njegovo izvršenje – članak 11. stavak 1. OKZ RH, pa je kazneno djelo počinjeno s direktnim umišljanjem. Optuženik je bio svjestan da ispaljivanjem rafala iz automatske puške marke Crvena zastava u NN žensku osobu udaljenu samo 2 do 3 metra od njega, postupa u pravcu usmrćenja starice. On je bio svjestan svoje radnje da povlačenjem obarača i rafalnom paljbom u vitalne dijelove tijela NN ženske osobe, uzrokuje posljedicu u pogledu mogućih ustrijelnih i prostrijelnih rana, od kojih rana oštećenica sigurno može biti usmrćena, što se i dogodilo. Oštećenica nije dala nikakvog povoda za to, jer je bila nenaoružana, stajala je sa rukama puštenih niz tijelo, pa je prema tome osim svijesti o djelu optuženik i htio izvršenje djela. Koliko je njegovo htijenje bilo jako manifestira se da je automatsku pušku namjestio na rafalnu, a ne na pojedinačnu paljbu.

On je bio svjestan da se sa svojom radnjom sukobljava s pravom i da čini nešto zabranjeno, jer svatko zna da je ubojstvo pravno zabranjena radnja. Putem obitelji, škole, crkve i cjelokupnog društvenog ponašanja od djetinjstva svatko zna da su ubojstvo, silovanje, krađa i drugo pravno zabranjene radnje, pa je optuženik imao i laičku svijest da je njegovo djelo protupravno i zabranjeno, te da se sukobljava sa pravnim poretkom. Optuženik sigurno zna da je ubojstvo zakonom zabranjeno, a kao profesionalni vojnik 9. gardijske brigade Hrvatske vojske također je bio upoznat da se ne smije usmrćivati zarobljeno civilno stanovništvo u vojnim operacijama, budući je to zabranjeno Ženevskim konvencijama i Dopunskim protokolom I, kao i kaznenim djelom ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, opisanog i kažnjivog po članku 120. stavak 1. OKZ RH.

U konkretnom slučaju radi se o pravnoj figuri paralelnog počiniteljstva, jer između supočinitelja (optuženik V. Š. i svjedok J. M.), nije bilo prethodnog dogovora, odnosno svijesti o zajedničkom postupanju i zajedničke odluke o djelu, i svaki od njih je krivično odgovoran u granicama svojeg umišljaja, sudjelovanjem u radnji izvršenja – članak 20. OKZ RH. Njih dvojica su se spletom okolnosti, tijekom vojne akcije Džep 93, zajedno zatekli pred staricom – NN ženskom osobom, postupajući i djelujući na naprijed opisani način u pravcu krajnjeg usmrćenja navedene osobe, a ukoliko bi se smatralo da pojam paralelnog počiniteljstva ne bi imao samostalnu dogmatsku vrijednost, njihovo djelovanje označava nesupočiniteljstvo spajanjem ili susretanjem pojedinačnih počiniteljstava, jer je svaki od njih participirao u djelu kao cjelinom. Supočinitelj u ratnom zločinu protiv civilnog stanovništva je i onaj koji ne samo da „naredi“, već i onaj koji „počini“ radnje opisane u zakonu, a što je u svakom slučaju ovdje i optuženik V. Š.. Potrebno je napomenuti da prema članku 95. OKZ RH nema zastare za krivična djela genocida i ratnog zločina.

Unutar opće svrhe krivičnih sankcija – članak 31. u vezi članka 5 .stavak 2. OKZ RH, individualizacijom kazne za optuženika vijeće se rukovalo postizanjem ravnoteže između

društvene osude kaznenog djela, utjecaja na optuženika, a time i na sve ostale da se suzdrže od činjenja predmetnog, kao i drugih kaznenih djela, utjecaja na svijest građana o pogibeljnosti kaznenih djela i pravednosti kažnjavanja počinitelja, te na takav način osiguranja generalne i specijalne prevencije, ali i uz primjenu retributivnog sadržaja.

Od subjektivnih okolnosti, otegotna okolnost na strani optuženika je stupanj krivične odgovornosti – direktni umišljaj i da je bio svjestan da se kao profesionalni vojnik sukobljava s pravom. U svjetlu objektivnih okolnosti, otegotna okolnost je i jačina ugrožavanja i povreda zaštićenog dobra, jer se radi o napadu na život i tjelesni integritet nenaoružane NN ženske osobe starije dobi, koja je stajala s rukama uz tijelo.

Nasuprot otegotnih okolnosti prilikom izricanja visine kazne zatvora prevladale su olakotne okolnosti, kao što je optuženikovo dugotrajno sudjelovanje u Hrvatskoj vojsci (8 godina), da je nositelj više odlikovanja i to Nikole Šubića Zrinskog za iznimne zasluge i hrabrost, Trolistom i Spomenicom Domovinskog rata, da je neosuđivan, te da je od počinjenja kaznenog djela proteklo više od dvije decenije, ali navedene olakotne okolnosti su prevladale samo za izricanje posebnog minimuma predviđene kazne zatvora za kazneno djelo iz članka 120. stavak 1. OKZ RH (najmanje 5 godina zatvora ili zatvor od 20 godina), ali nikako za ublažavanje kazne. Prema ocjeni vijeća kazna u trajanju od 5 (pet) godina zatvora će specijalno preventivno djelovati na optuženika V. Š., ali i generalno preventivno na druge da se suzdrže od činjenja ovakvog ili sličnih kaznenih djela, a u navedenu kaznu zatvora je prema članku 45. stavak 1. i 3. OKZ RH imenovanome uračunato vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 1. ožujka 2012.g. do 31. kolovoza 2012.g.

Obzirom da je optuženik V. Š. proglašen krivim sud mu je na osnovu pozitivnih kazneno postupovnih pravnih propisa – ZKP/08, naložio da naknadi troškove kaznenog postupka u iznosu od 13.132,00 kuna, koji se odnose na putne troškove svjedoka saslušanih tijekom javnih rasprava, kao i tijekom istrage, time da se troškovi tijekom istrage odnose samo na svjedoke (Ž. B., J. K., D. R., Z. A., S. D., I. P., K. C., I. R., N. F., P. B., A. V., D. R., G. V., J. M. i I. S. (list 715-716 spisa), koji su povezani sa svjedočenjem u odnosu na imenovanoga, a ne i na razdvojeni postupak za optuženika J. K.. Također mu je naloženo i plaćanje paušalne svote u iznosu od 5.000,00 kuna koja je primjerena složenosti i trajanju postupka.

Poradi iznesenog odlučeno je kao u izreci presude.

U Zagrebu, 25. svibnja 2015. godine

ZAPISNIČARKA:

Kristina Šušilović, v.r.

PREDSJEDNIK VIJEĆA:

dr.sc. Oliver Mittermayer, v.r.

PRAVNA POUKA:

Protiv ove presude stranke imaju pravo podnijeti žalbu u roku od petnaest (15) dana računajući od dana dostave pisanog otpavka. Žalba se podnosi u dovoljnom broju primjerka

neposredno ovom sudu ili preporučenim pismom, o žalbi odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske.

DNA:

...

Za točnost otpravka – ovlaštena službenica:

Lela Perasović